

Kuvitus: Kirsi Tapani

Kesä-elokuu 2026
Silta
 Tamperelainen seurakuntalehti
 siltalehti.fi

Tapahtumia

Tampereen seurakunnissa 3.6.–2.9.2026

HAUTAUSMAAKIERROKSET

Opastetuilla kiertokävelyillä menneisyys herää eloon kiehtovien tarinoiden kautta. Lisää sivuilla **B 8–9**

KOTAKAHLILA

heinäkuussa torstaisin kello 12–14 Lielahden kirkolla

LEIKKISÄ KESÄPIIHA PERHEILLE

Iloista kesäpäivän viettoä Finlaysonin kirkon sisäpihalla 3.6.–30.7. (ei 18.6.) maanantaista torstaihin kello 10–16

KAIKKI KESÄN TAPAHTUMAT

löytyvät verkkosivuilta tamperenseurakunnat.fi/kesa

Kuva: Katja Rantavaara

Messukylän vanhan kirkon yhteydessä voi jälleen nauttia kahvikioskin antimista. Myyjinä ovat muun muassa viime kesänäkin asiakkaita palvelleet Sofi Aalto-Setälä ja Sofia Wallenius.

Aukioloajat sivulla:

B 4

Hervanta

Hervannan kirkko

Lindforsinkatu 7, 050 599 7335

Sunnuntain klo 11:n messut myös Eteläisen seurakunnan YouTube-kanavalla

Rukousilta ke 3.6. klo 18, kappeli. Ylistystä, yhteistä rukousta, Sanaa

Ystävältä to 4.6. klo 17.

Kahvit, yhteislaulua, alustus ja keskustelua. Mahdollisuus henkilökohtaiseen rukoukseen

Lähetys- ja raamattu- luento su 7.6. klo 9.30–11, neuvotteluhuone tai osallistuminen Teamsin kautta. Linkki-pyyntö: asko.alajoki@om.org.

Terho Jussila: yksijumalaisten uskontojen tarkastelu

Messu su 7.6. klo 11, Riikka Heikkinen

Lähetys- ja raamattu- luento su 14.6. klo 9.30–11, neuvotteluhuone. Psykologi Pirjo Alajoki: äitiys arvomurroksen keskellä – mihin äitiä tarvitaan

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 11, Suvi Viander, Martti Syrjäniemi, Niina Leliebre

Messu su 21.6. klo 11

Konfirmaatiomessu su 28.6. klo 11, Christian Seppänen, Maria Tuokko, Maria Pusa

Messu su 5.7. klo 11, Stiina Leinonen

Ystävältä to 9.7. klo 17.

Kahvit, yhteislaulua, alustus ja keskustelua. Mahdollisuus henkilökohtaiseen rukoukseen

Messu su 12.7. klo 11, Kirsi Kniivilä, Stephen Evans

Konfirmaatiomessu la 18.7. klo 12, Sari Isokoski, Martti Syrjäniemi

Konfirmaatiomessu su 19.7. klo 11, Daniel Hukari, Martti Syrjäniemi

Messu su 26.7. klo 11, Martti Syrjäniemi

Messu su 2.8. klo 11, Matti Etelänsaari, Riikka Heikkinen

Messu su 9.8. klo 11

Ystävältä to 13.8. klo 17. Kahvit, yhteislaulua, alustus ja keskustelua. Mahdollisuus henkilökohtaiseen rukoukseen

Lähetys- ja raamattu- luento su 16.8. klo 9.30–11, neuvotteluhuone. Asko Alajoki: ähetyskenttä keskellämme

Messu su 16.8. klo 11, Riikka Heikkinen

Rukousilta ke 19.8. klo 18, kappeli. Ylistystä, yhteistä rukousta, Sanaa

Lähetys- ja raamattu- luento su 23.8. klo 9.30–11,

neuvotteluhuone. Asko Alajoki: kirjallisuuden käyttö evankelioinnissa

Messu su 23.8. klo 11

Lähetys- ja raamattu- luento su 30.8. klo 9.30–11, neuvotteluhuone

Messu su 30.8. klo 11, Riikka Heikkinen

Vuoreksen seurakuntakoti

Vuoreksen puistokatu 87

Vuores-messu su 30.8. klo 15, Matti Etelänsaari. Messun aikana pyhäkoulu lapsille. Messun jälkeen kirkkokahvit

Odotuksen sävyt -ryhmän aloitustapaaminen ti 1.9. klo 17. Vertaistukiryhmä raskaana oleville. Ryhmä koostuu 6 kertaa (tiistaisin 1–15.9. ja 29.9.–13.10 klo 17–19).

Ilmoittautuminen suljettuun ryhmään: tampereenseurakunnat.fi/odotuksen-savyt

Härmälä

Härmälän kirkko

Talvitie 26, 050 408 7759

Messu su 7.6. klo 10, Maria Tuokko

Messu su 14.6. klo 10, Stephen Evans

Messu su 21.6. klo 10, Henna Ala-Mikkula

Messu su 28.6. klo 10, Maarit Hirvelä, Ilkka Toivonen

Messu su 5.7. klo 10, Ismo Kunnas

Messu su 12.7. klo 10, Riikka Heikkinen

Messu su 19.7. klo 10, Marja-Liisa Mäki, Riikka Heikkinen

Messu su 26.7. klo 10, Riikka Heikkinen

Messu su 2.8. klo 10, Ilkka Toivonen

Messu su 9.8. klo 10, Kaija Karvala, Christian Seppänen.

Uusien työntekijöiden siunaaminen

Messu su 16.8. klo 10

Messu su 23.8. klo 10, Riikka Heikkinen

Messu su 30.8. klo 10

Viinikka

Viinikan kirkko

Kaartotie 1, 050 371 7449

Avoim kirkko Kirkko on avoinna kesä–heinäkuun keskiviikkoisin klo 12–15.

Viikkomessu ke 3.6. klo 16.30

Puistoseurat ke 3.6. klo 18. Siioninvirsiseurat kirkon sisäpihalla tai viereisessä puistossa.

Kolehti Herättäjä-Yhdistykselle

Metsäkirkko

Hervannan Makkarajärvellä

- lauantaina 20.6. kello 14
- sunnuntaina 19.7. kello 14
- sunnuntaina 16.8. kello 14

Onko metsä kirkkosi? Puhutteleeko luonnon hiljaisuus ja rauha? Lähtö on yhdessä kello 13.30 raitikan päätepyhäkiltä (Hervantajärvi). Auton voi pysäköidä luontopolun alkupisteeseen (osoite: Makkarajärvenkatu 35), josta metsäkappeliin on maastossa matkaa noin 500 metriä Metsäkirkolle kuljetaan polkua ja pitkospiuta pitkin rantaan, josta on jyrkkä nousu ylös mäen päälle kirkkoon.

Metsäkirkkoon voi tulla myös suoraan omaa reittiä. Lähistöllä on nuotiopaikka, jonne voi jatkaa matkaa metsäkirkosta. Säävaraus

Kuva: Hanna Koivumäki

Juhannustapahtuma

Hervannan kirkolla juhannusaattona perjantaina 19.6. kello 17–19

Kaikenikäisten yhteinen juhannustapahtuma kirkon sisäpihalla ja Ahvenispuistossa.

Ohjelmassa Taikuri Paspartuu (kuvassa), Tampereen VPK:n puhallinorkesteri, lipunnosto ja yhteislaulua. Lisäksi makkaranpaistoa, kahvia ja pullaa, onnenpyörä, kepparirata, kasvomaalausta ym. Mukana on Hervantalainen Gate of India -ravintola myymässä ruokaa.

Tilaisuus on pähteetön.

Tuotto Yhteisvastuukeräykselle

Kuva: Rudi Thomas

Messu su 7.6. klo 10, Ismo Kunnas, Martti Syrjäniemi

Viikkomessu ke 10.6. klo 16.30

Messu su 14.6. klo 10, Marja-Liisa Mäki, Stiina Leinonen

Viikkomessu ke 17.6. klo 16.30

Messu su 21.6. klo 10, Stiina Leinonen

Viikkomessu ke 24.6. klo 16.30

Konfirmaatiomessu la 27.6. klo 11, Ismo Kunnas, Maria Tuokko, Ville Haapakoski

Konfirmaatiomessu su 28.6. klo 10, Soile Rantavuo-

ri-Kähärä, Stiina Leinonen

Viikkomessu ke 1.7. klo 16.30

Messu su 5.7. klo 14

Viikkomessu ke 8.7. klo 16.30

Messu su 12.7. klo 14, Riikka Heikkinen

Viikkomessu ke 15.7. klo 16.30

Messu su 19.7. klo 14, Riikka Heikkinen

Viikkomessu ke 22.7. klo 16.30

Messu su 26.7. klo 14, Riikka Heikkinen

Viikkomessu ke 29.7. klo 16.30

Konfirmaatiomessu su 2.8. klo 10, Henrik Pääkkönen

Viinikan iltasoitto ja Musiikkia luostarin puutarhassa -konsertti su 2.8. klo 20. Iltasoitto juhlii 10-vuotista taivaltaan. Tornista kaikuvat vaikuttavina sekä trumpettilla Frans Kujanpään että mieskuoro Tampereen Laulajat esittäminä virsi *Jumala ompi linnamme* ja *Finlandia-hymni*. Iltasoiton jälkeen ohjelma jatkuu sisäpihalla Musiikkia luostarin puutarhassa -konsertilla.

Konfirmaatiomessu su 9.8. klo 10, Jussi Houttu, Stiina Leinonen, Marja-Leena Blom

Messu su 16.8. klo 10, Stiina

Leinonen

Messu su 23.8. klo 10, Stiina Leinonen

Messu su 30.8. klo 10, Martti Syrjäniemi

Nekalan seurakuntatalo

Kuoppamäentie 23

Päihteiden erottamat keskiviikkoisin 26.8.–14.10. klo 18–19.30. Ryhmä on Sini-

nauhaliiton kehittäjä, ammattilaisten ohjaama tukimuoto ihmisille, jotka ovat eronneet tai pohtivat eroa kumppanin

päihdeongelman vuoksi. Ryhmään hakeutuvat haastatellaan, max. 12 osallistujaa. Tied.

viim. 3.8. läheisohjaaja Susanna Leinonen, 040 198 6428

Muualla

Juhannushartaus Nekalan siirtolapuutarhalla la 20.6. klo 11.30, Muotialantie 43, Ismo Kunnas

Lielahdi

Lielahden kirkko

Ollinojankatu 2, 050 400 2108

Kesäleiripäivät kaikenikäisille perjantaihin 5.6. asti klo 9.30–14. Ohjelma: tampereenseurakunnat.fi/harju

Messu su 7.6. klo 18, Leena Jalkanen, Tiia Karvinen, Sanna Ketola

Messu su 14.6. klo 18, Sari Paavilainen, Anniina Salminen, Anne Viljamaa-Harju

Messu su 21.6. klo 18, Eveliina Nikkarikoski, Sofia Immonen

Messu su 28.6. klo 18, Miro Vatajaniemi, Jukka Sariola, Sofia Immonen

Messu su 5.7. klo 18, Aleks Majuri, Sakari Virtanen, Elina Peura

Messu su 12.7. klo 18, Jukka Sariola, Leena Jalkanen, Elina Peura

Messu su 19.7. klo 18, Tiia Karvinen, Vivia Okker, Anne Viljamaa-Harju

Messu su 26.7. klo 18, Anniina Salminen, Jouni Heiskanen, Sanna Ketola

Konfirmaatiomessu su 2.8. klo 12, Eveliina Nikkarikoski, Anne Viljamaa-Harju, Mika Pitkänen

Messu su 2.8. klo 18, Martti Lammi, Sofia Immonen

Messu su 9.8. klo 18, Martti Lammi, Sari Paavilainen, Anne Viljamaa-Harju

Messu su 16.8. klo 18, Martti Lammi, Tarja Laitinen

Messu su 23.8. klo 18, Sari Paavilainen, Eveliina Nikkarikoski, Tarja Laitinen

Messu su 30.8. klo 18, Jaana Rantala, Anniina Salminen, Anne Viljamaa-Harju

Muualla

Vieras kirkonmäeltä ke 2.9. klo 13–14.30 Lielahden lähtö, Like-keskus. Kahvitelua

Pispala

Pispalan kirkko

Pispalan valtatie 16, 050 320 6331

Sunnuntain klo 11:n messut myös Harjun seurakunnan YouTube-kanavalla ja Radio Pookissa, 99,5 MHz

Messu su 7.6. klo 11, Anniina Salminen, Eveliina Nikkarikoski, Elina Peura

Konfirmaatiomessu la 13.6. klo 11, Martti Lammi, Elina Peura, Elina Haurula

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 11, Jukka Sariola, Tarja Laitinen

Konfirmaatiomessu su 28.6. klo 11, Jaana Rantala, Sanna Ketola, Kirsti Marttala

Konfirmaatiomessu la 4.7. klo 11, Anniina Salminen, Vivia Okker, Riitta Jaakonaho

Messu su 5.7. klo 11, Aleks Majuri, Sakari Virtanen, Elina Peura

Konfirmaatiomessu su 12.7. klo 11, Reetta Mörttinen, Sofia Immonen, Riitta Laiho

Messu su 19.7. klo 11, Jaana Rantala, Vivia Okker, Anne Viljamaa-Harju

Konfirmaatiomessu su 26.7. klo 11, Leena Jalkanen, Anne Viljamaa-Harju, Leena Kuusjärvi, Sakari Virtanen

Messu su 2.8. klo 11, Martti Lammi, Sofia Immonen

Messu su 9.8. klo 11, Martti Lammi, Sari Paavilainen, Tarja Laitinen, Sofia Immonen

Messu su 16.8. klo 11, Jukka Sariola, Aleks Majuri, Elina Peura

Messu su 23.8. klo 11, Leena Jalkanen, Jukka Sariola, Anne Viljamaa-Harju

Venetsialaisten ilta la 29.8. klo 18. Toimittaja Risto Nordellin ja pianisti Pami Karvosen

kala-aiheista pianomusiikkia ja keskustelua kaloista Raamatussa, taiteessa ja ruoka-aittana.

Klo 19–20.30 kertomuksia omilta lähettivuosilta kertovat nuotion äärellä mm. Olavi Heino, Riitta Heino, Päivi Löytty, Matti Huotari, Anneli Hukari, Sakari Löytty ja Leena Waismaa. Grilli on auki.

Messu su 30.8. klo 11, Tero Matilainen, Mervi Viihköla Suomen Lähetysseurasta, Janne Heikkilä, Elina Peura.

Kaksikielinen; suomi ja ruotsi

Viljelystä ja varjelusta eteenpäin – luomakunnan kumppanuuden teologiaa -webinaari

ma 31.8. klo 18. Alustaja teologi ja taiteilija Limppu Witick, kommentti kirkkoherra Tero Matilainen. Pirkko-huone.

Teetarjoilu klo 17.30 alkaen

Tesoma

Tesoman kirkko

Tesoman kirkko on suljettu peruskorjauksen ajaksi.

Lamminpään iso kappeli

Rauhantie 19 B

Messu su 14.6. klo 10, Sari Paavilainen, Anniina Salminen, Sofia Immonen

Messu su 28.6. klo 10, Miro

Vatajaniemi, Jukka Sariola, Sofia Immonen

Messu su 12.7. klo 10, Jukka Sariola, Leena Jalkanen, Elina Peura

Messu su 26.7. klo 10, Anniina Salminen, Jouni Heiskanen, Sanna Ketola

Messu su 9.8. klo 10, Aleks Majuri, Sakari Virtanen, Sanna Ketola

Messu su 23.8. klo 10, Sari Paavilainen, Eveliina Nikkarikoski, Tarja Laitinen

Muualla

Pihakirkko ke 17.6. klo 18 Heiskasten pihassa, Horsmankuja 4, Jukka Sariola, Elina Peura

Tesomajärven juhannus pe 19.6. klo 18–20, kaikenikäisille Tesomajärven rannassa, Tesoman puolella. Musiikkia ja yhteislaulua, hartaus, grillimakaroita, pihapelejä

Pihakirkko ke 8.7. klo 18 Ruusukallioiden pihassa, Tuohikorventie 52, Jukka Sariola, Elina Peura

Muualla

Avoin jalkapallovuoro / Open team of football keskiviikkoisin 3.6.–30.9. klo 18–19.30 Viinikan nurmikentällä (Kaartotie 1). Maksuton

Run for Mission su 13.9. Muutamaa juoksijaa etsitään juoksemaan lähetyksen hyväksi. Tied. Riitta Laiho, 041 548 0150 ja Harjun verkkosivut

Aleksanterin kirkko

Konfirmaatiomessu su 26.7. klo 14, Miro Vatajaniemi, Sofia Immonen, Anne Ryypö-Prami, Kati Hiltunen

Konfirmaatiomessu la 1.8. klo 10, Aleks Majuri, Sari Paavilainen, Anne Viljamaa-Harju, Vivia Okker

Kalevan kirkko

Afrikkalainen gospel-messu Päivästä päivään la 29.8. klo 9.30. Piispa Matti Repo, Jaana Rantala. Musiikista vastaavat Tarja Laitinen, Jaakko ja Sakari Löytty, Sanna Natunen, Eternitas-kuororyhmä ja Vox Cor -lauluryhmä.

Tuomiokirkko

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 14, Ralf-Eerik Friman, Elina Peura, Vivia Okker, Noora Kotkamaa, Mikko Sorva

Konfirmaatiomessu la 27.6. klo 10, Tiia Karvinen, Sanna Ketola, Virve Nokkonen, Pia Ojalahti-Diallo, Sakari Virtanen

Kuva: Antti Varheemaa

Lauluja laineilla -risteily

lauantaina 13.6. kello 14–16

Risteilyn lähtö Mustalahden satamasta M/S Nottbeck-laivalla. Luvassa kaunista järvimaisemaa, yhteislaulua ja tervehdys Zimbabwesta. Laineilla ovat mukana Zimbabwen kirkkoneuvoston johtaja, Mr. Admire Mutizwa ja muusikko Jukka-Pekka Nakari.

Kahvitarjoilu (suolainen ja makea) + risteily 20 €/hlö. Mukaan mahtuu 30. Laiva ei ole esteetön. Ilmoittautuminen viimeistään 5.6. Riitta Laiholle, 041 548 0150

Lemmikkikirkko

lauantaina 29.8. kello 18 Lielahden kirkolla

Suomen luonnon päivän lemmikkikirkko pidetään kirkonmäellä, jonne ovat tervetulleita kaikenkarvaiset kaksi- ja nelijalkaiset ystävät.

Tilaisuudessa puhuu eläinteologi Limppu Witick, ja lemmikit myös siunataan. Mukana on Tiia Karvinen, ja musiikista vastaa Sanna Ketola.

Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus Gaddin kappelilla

lauantaina 20.6. kello 10

Jumalanpalveluksen ulkona toimittavat Eveliina Nikkarikoski, Tero Matilainen ja Elina Peura. Kirkkokahvit.

Gaddin kappeli sijaitsee osoitteessa Nokiantie 22. Tapahtumaan on linja-autokuljetus.

Ensimmäinen auto

- Kello 9.15 Tahmelan kaupan edusta, 9.25 Peurankallion palvelutalo, 9.30 Pispalan tori, 9.35 Pispalan palvelukeskus, 9.45 Raholan vanhustentalot – kappeli

Toinen auto

- Kello 9.15 Talentti, Halkoniemenkatu 1, 9.20 Lielahden Teboil-Lamminpään K-Market, 9.30 Rauhanportti-Myllypuronkatu-Haukiluomantie-Tuohikorventie, 9.45 Kalkun seurakuntatalo, 9.50 Tesoman Westerin pysäkki – kappeli

Paluu kirkkokahvien jälkeen samaa reittiä.

Kuva: Hanna Kokumäki

Aitolahti

Aitolahden kirkko

Jenseninkatu 4, 050 337 4077

Messu su 7.6. klo 10, Kaisa Yrjölä, Miia Moilanen

Messu su 14.6. klo 10, Jari Kuusi, Miia Moilanen

Tarinoiden nyyttärit kirkon pihalla tai sateen sattuessa sisällä su 14.6. klo 16. Mukaan voi tuoda oman lyhyeksi tiivistetyn (n. 3 min.) tarinan aiheesta *Mitä Jeesuksen antama yltäkyläinen elämä on minulle*. Ota mukaan tarjottavaa omilla ottimilla, omat ruokailuastiat ja -välineet sekä piknikhuopa.

Konfirmaatiomessu su 28.6. klo 10, Janne Häkkinen, Kaisu Leinonen

Konfirmaatiomessu su 28.6. klo 12, Janne Häkkinen, Kaisu Leinonen

Konfirmaatiomessu su 5.7. klo 10, Kimmo Nieminen, Kalle Mattila

Konfirmaatiomessu su 5.7. klo 12, Kimmo Nieminen, Kalle Mattila

Konfirmaatiomessu su 12.7. klo 10, Riikka Sydänmaa, Kalle Mattila

Messu su 26.7. klo 10, Jari Kuusi, Katja Rantavaara

Messu su 2.8. klo 10, Taru Siltala, Eerika Näsänen

Messu su 9.8. klo 10, Janne Häkkinen, Sanna Osmala

Kohtaamisilta – kohtaanmisten messu su 9.8. klo 17. Opettamassa Mirjam Söderqvist. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, iltapala ja rukouspalvelu. Junnuklubissa lapsille omaa ohjelmaa

Messu su 16.8. klo 10, Jari Kuusen lähtösaarna, Marika Villikka, Miia Moilanen, Aito-tahti-kuoro. Kirkkokahvit

Kohtaamisilta – kohtaanmisten messu su 23.8. klo 17. Opettamassa Kaisa Yrjölä. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, iltapala ja rukouspalvelu. Junnuklubissa lapsille omaa ohjelmaa

Messu su 30.8. klo 10, Janne Häkkinen, Miia Moilanen

Aitolahden vanha kirkko

Aitonientie 268

Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus la 20.6. klo 11, Eva Rosengrén-Bancsi, Kaisu Leinonen

Messu su 19.7. klo 10, kesäasukkaiden kirkkopyhä, Jari Kuusi, Miia Moilanen

Kaukajärvi

Seurakuntatila Kaukajärven Kulma

Keskisenkatu 5, 040 804 8650

Perjantai-kahvit pe 5.6. klo 10–12, jatkuen perjantaisin (ei 19.6.). Tarjolla maksuton aamupala, kahvia ja teetä

Levonmäen seurakuntakoti

Hikivuorenkatu 63
050 430 4751

Kesäkahvila pihalla ti 9.6. ja 16.6. klo 17–19. Lapsille kesäpuuhaa. Kahvimaksu Yhteisvastuulle

Annalan yhteisöneuvonta ja aamupala ti 7.7. klo 9–11, jatkuen 25.8. asti. Apua digitaaliseen asiointiin, palveluiden löytymiseen ja lomakkeiden täyttämiseen. Yhteistyössä julkisten sosiaalipalvelujen ja yhdistystoimijoiden kanssa. Maksuton aamupala

Linnainmaa

Linnainmaan seurakuntakeskus

Korpikodinkatu 2
050 430 3727

Linnainmaan kesä arkisin 17.6. asti klo 9–14. Toimintaa eri-ikäisille pihalla ja sisällä peleistä ja askartelusta jumpaan. Tied. Leena Katriina Leppänen, 0400 913 217, leena.k.leppanen@evl.fi

Senioreiden kesäkahvit ti 23.6., 28.7. ja 18.8. klo 10–11

Ehjäksi Jeesuksessa pe 28.8. klo 17 – su 30.8. klo 14.

Opetusviikonloppu identiteettistä Kristuksessa Vapautteen; Jane ja Ian Beaumont. Tulkkaus suomeksi. Kurssi sopii niin sisäistä paranemista kaipaaville kuin auttamistyötä tekevillekin. Mukana Riku ja Lilli Rantanen. Ilm. ja lisätiedot: messukyla.kohtaamispaikka@gmail.com

Mahdollisuuksien matka – ratkaisu- ja voimavaroakeskeinen vertaisryhmä Ryhmä alkaa syyskuussa. Tied. anna-leena.wihinen@evl.fi tai liisa.nurminen@evl.fi

Messukylä

Messukylän kirkko

Messukylänkatu 54
050 599 8215

Messu su 7.6. klo 10, Marika Villikka, Sanna Osmala

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 10, Eva Rosengrén-Bancsi, Sanna Osmala

Messu su 28.6. klo 10, Laura Suokas, Saija Siuko

Messu su 12.7. klo 10, Heidi Peltola-Elo, Eerika Näsänen

Konfirmaatiomessu su 19.7. klo 10, Elina de Jong, Kalle Mattila

Konfirmaatiomessu su 19.7. klo 13, Elina de Jong, Kalle Mattila

Messu su 26.7. klo 10, Laura Suokas, Kalle Mattila

Messu su 2.8. klo 10, Jari Kuusi, Kalle Mattila

Konfirmaatiomessu su 9.8. klo 10, Tuulia Kokkonen, Kalle Mattila

Konfirmaatiomessu su 9.8. klo 13, Tuulia Kokkonen, Kalle Mattila

Messu su 16.8. klo 10, Eva Rosengrén-Bancsi, Sanna Osmala

Messu su 23.8. klo 10, Tuulia Kokkonen, Eerika Näsänen

Messu su 30.8. klo 10, saarna namibialainen pastori Justina Shilongo, Heidi Peltola-Elo, Kalle Mattila. Kirkkokahvit ja mahdollisuus tutustua Zimbabwen opintomatkaista tehtyyn valokuvanäyttelyyn. Klo 12.30 tutustuminen Ubuntu – yhteinen vastuumme maailmasta -pyhiinvaellusreittiin ja sen digitaaliseen sovellukseen

Messukylän vanha kirkko

Kivikirkontie 2

Kirkko avoinna 3.6. alkaen ke, to ja su klo 12–20 sekä pe ja la klo 12–18. Opas paikalla aukioloaikoina

Kivikirkon kahvikioski

Avoimna 3.6. alkaen kesä-heinäkuussa ke ja to klo 12–20 sekä pe ja su klo 12–18. Elokuussa kahvikioski on avoinna ke ja to klo 16–20 sekä su klo 14–18.

Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus la 20.6. klo 10, Jari Kuusi, Sanna Osmala

Luennon Messukylän vanhan kirkon historiasta ke 22.7. ja 5.8. klo 18, arkkitehti Jyrki Yrjölä

Vesper pe 14.8. klo 17. Iltarukoushetki, Pyhän Mikaelin Liturginen Seura

Laudes la 15.8. klo 9.30. Aamurukoushetki, Pyhän Mikaelin Liturginen Seura.

Laudeksen jälkeen kulkue Messukylän seurakuntataloon, jossa alkaa avoin seminaari klo 10.30.

Mualla

Sanajumalanpalvelus su 2.8. klo 12, Niihaman siirtola-

Kuva: Katja Rantavaara

Kivikirkon messut

suvisunnuntaisin kello 18

Messukylän vanhassa kirkossa

- **7.6.** Jari Kuusi, Katja Rantavaara, Messukylän perinneseuura
- **14.6.** Ubuntu – Vastuumme yhteisestä maailmasta, saarna Admire Mutizwa ja tulkkaus Miina Kurjenmiekka, Heidi Peltola-Elo, Saija Siuko, Lähetystyö, Messukylän pyhiinvaeltajat
- **21.6.** Kaisa Yrjölä, Kaisu Leinonen, Kohtaamispaikka
- **28.6.** Taru Siltala, Saija Siuko, Aitomiehet
- **5.7.** Laura Suokas, Eerika Näsänen
- **12.7.** Janne Häkkinen, Miia Moilanen
- **19.7.** Marika Villikka, Eerika Näsänen
- **26.7.** Tuulia Kokkonen, Maija Ruusukallio, Merimieskirkkopiiri
- **2.8.** Eva Rosengrén-Bancsi, Hanna Kataja, Messumiehet
- **9.8.** Nuorekas messu, Tuuli Arola-Haverinen, Eerika Näsänen
- **16.8.** Valkia-pelimannit, Lasse Heikkilä: Suomalainen messu, Taru Siltala, Majatalo
- **23.8.** Elina de Jong, Katja Rantavaara
- **30.8.** Juha Itkonen, Kaisu Leinonen, Esikoiset

puutarha, Luhtaankartanontie 3, Tuuli Arola-Haverinen, Kalle Mattila

Teisko

Teiskon kirkko

Teiskon Kirkkotie 114

Hautojenhoitopäivä ja hartaus ke 10.6. Teiskon Marttojen kahvio klo 8 alkaen, kukkienmyyntiä. Kirkossa hartaus klo 11 ja avoimet ovet klo 13 asti

Juhannuspäivän messu la 20.6. klo 12, Tuuli Arola-Haverinen, Saija Siuko

Messu su 5.7. klo 10, kesäasukkaiden kirkkopyhä. Tuulia Kokkonen, Miia Moilanen. Kirkkokahvit, Kämmenniemen Martat

Iltakirkko su 26.7. klo 18, Taru Siltala, Kalle Mattila

Kesähartaus la 29.8. klo 18, Olli-Pekka Silfverhuth, Antti Taipale. Mukana Uosukaisten sukuseuralaisia

Seurakuntatila Aunes

Aunessalmenkatu 23
040 153 4006

Messu- ja lähetysjuhla su 23.8. klo 10, Tuuli Arola-Haverinen, Heidi Peltola-Elo, Kaisu Leinonen. Messun jälkeen moldovalais-zimbabwelainen lähetyslounas ja juhla. Vapaaehtoinen maksu lähetysten hyväksi. Vieraana Kansanlähetysten kautta Etelä-Moldovaan raamatunkäännöstyöhön lähtevä nimikkolähetäjä Kaisa Niemi. Juhlassa Zimbabwen opintomatkaista tehty valokuvanäyttely, lähetyspuhe ja arpajaiset. Kuljetustiedustelut: Taksiliikenne Mikael Mäkelä Oy, 040 896 8450

Aleksanteri

Aleksanterin kirkko

Pyykin kirkkopuisto
040 804 8764

Sunnuntain 14.6., 28.6., 5.7., 12.7., 19.7., 26.7., 2.8., 9.8., 16.8., 23.8. ja 30.8. klo 11 messut myös verkossa: Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanava

Viikkomessu to 4.6. klo 17–17.30, Soili Juntumaa

Messu su 7.6. klo 11, Saija Mäenpää, Eveliina Ylikoski. Messu yhteistyössä Suomen kristillisen opettajaliiton kanssa

Tuomasmessu su 7.6. klo 17–18.45. Lisää sivulla B 7

Viikkomessu to 11.6. klo 17–17.30, Soili Juntumaa

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 11, Katri Vilén, Riikka Viljakainen

Viikkomessu to 18.6. klo 17–17.30, Jukka Kuusisto

Juhannuspäivän yhteislaulutilaisuus, hartaus

sekä Tapio Rautavaaran kappaleita la 20.6. klo 17, Aino Vihonen-Murtojärvi, Pirjo Mäntyyvaara, muusikot Pasi Heino ja Jasu Mäntylä. Tarjolla jäätelöä

Viikkomessu to 25.6. klo 17–17.30, Tuija Kestilä

Messu su 28.6. klo 11, Tiina Mononen, Katja Mäkiö

Viikkomessu to 2.7. klo 17–17.30, Olli-Pekka Silfverhuth

Messu su 5.7. klo 11, Aino Vihonen-Murtojärvi, Katja Mäkiö

Viikkomessu to 9.7. klo 17–17.30, Salla Häkkinen

Konfirmaatiomessu su

12.7. klo 11, Minnamaria Tammissalo, Esa Toivola

Viikkomessu to 16.7. klo 17–17.30, Riitta-Leena ja Lauri Hirvonen

Messu su 19.7. klo 11, Meri Ala-Kokko, Eveliina Ylikoski

Viikkomessu to 23.7. klo 17–17.30, Minna Kyrkkö

Messu su 26.7. klo 11, Minna Kyrkkö, Osmo Honkanen

Viikkomessu to 30.7. klo 17–17.30, Olli ja Katriina Hallikainen

Messu su 2.8. klo 11, Meri Ala-Kokko, Osmo Honkanen

Viikkomessu to 6.8. klo 17–17.30, Minna Kyrkkö

Tapahtumien yön yhteislaulutilaisuus to 6.8. klo 18

Messu su 9.8. klo 11, Minnamaria Tammissalo, Pirjo Mäntyyvaara

**Senioreiden kesäkeski-
viikko** ke 12.8. klo 12–14, Pyykin kirkkopuisto. Lounas-

musiikkia, kahvit, laulua ja hartaus. Sateella sisällä kirkossa

Viikkomessu to 13.8. klo 17–17.30, Riikka Mattila

Messu su 16.8. klo 11, Minna Kyrkkö, Esa Toivola

Viikkomessu to 20.8. klo 17–17.30

Viikkomessu to 27.8. klo 17–17.30, Minnamaria Tammissalo

Messu su 30.8. klo 11, Riikka Mattila, Katja Mäkiö

Kaleva

Kalevan kirkko

Liisanpuisto 1, 040 804 8774

**Senioreiden kesäkeski-
kiviikko** ke 3.6. klo 13–15, kirkon puisto. Kahvit, jumppaa,

Kuva: Juhna-Pekka Aaltonen

Kalevan kirkko 60 vuotta -juhla viikonloppu 21.–23.8.

- **Kalevan kirkko 60 vuotta -valokuva-** näyttely Avajaiset ma 17.8. klo 18. Lisää sivulla A 19
- **Sielujen sillo – Reima Pietilän moderni katedraali -luento** pe 21.8. klo 18, Aino Niskanen, arkkitehtuurin historian professori emerita
- **Terveiset Sárszentlörincistä Unkarista** la 22.8. klo 15, sali 1
- **Särkynyt ruoko -juhlakonsertti** la 22.8.

klo 18. Konsertissa kuullaan Mauri Honigston kirkon vihkiäisiin vuonna 1966 säveltämä *Särkynyt ruoko* -kantaatti sekä soolo- ja kuorolauluja. Lisää sivulla B 10

• **Kalevan kirkon 60-vuotisjuhla messu** su 23.8. klo 12, Olli-Pekka Silfverhuth, Salla Häkkinen ja Tuomiokirkkoseurakunnan kanttorit. Kakkukahvit ja juhla, jossa historiantutkija Mikko Pollari kertoo kirkon historiasta, musiikkia.

laulua ja hartaus. Sateella sisällä kirkossa. Mukana Kalevan Kulma, Nääsவில்-yhdistys ja Tammelan lähitori

Messu su 7.6. klo 12, Veli-Pekka Ottman, Riikka Viljakainen

Luonto kirkossa – kirkko luonnossa ti 9.6. klo 22.30. Lisää sivulla A 12

Konfirmaatiomessu su 14.6. klo 12, Tiina Mononen, Osmo Honkanen

Juhannuspäivän messu la 20.6. klo 12, Jukka Kuusisto, Katja Mäkiö

Kesäkerhot ke klo 13–14, sali 1. **24.6.** Satu Kelhä: tasavallan presidenttien puolisojen elämää. **1.7.** Riitta Sompa-Hokkanen: aaveiden Tampere. **8.7.** Marja-Liisa Laaksonen: Viikinsaaren kesä. **15.7.** Kaarlo Koivisto: sotakorvausteollisuus. **22.7.** Helka Korpe-la: Laatokan rannoilla. **29.7.** Kesäisiä lauluja, Eeva Nieminen

Luomakunnan sunnuntain messu su 28.6. klo 12, Aino Vihonen-Murtojärvi, Pirjo Mäntyyvaara, Kesäkuoro

Messu su 5.7. klo 12, Marita Hakala, Riikka Viljakainen

Messu su 12.7. klo 12, Salla Häkkinen, Katja Mäkiö

Messu su 19.7. klo 12, Monika Viitala, Osmo Honkanen

Messu su 26.7. klo 12, Aino Vihonen-Murtojärvi, Eveliina Ylikoski

Konfirmaatiomessu su 2.8. klo 12, Eetu Helminen, Aino Vihonen-Murtojärvi

Messu su 9.8. klo 12, Jukka

Kuusisto, Osmo Honkanen

Messu su 16.8. klo 12, Aino Vihonen-Murtojärvi, Eveliina Ylikoski

Afrikkalainen gospel-messu Päivästä päivään

la 29.8. klo 9.30, piispa Matti Repo, Jaana Rantala, Tarja Laitinen, Jaakko ja Sakari Löytty, Sanna Natunen, Eternitas -kuororyhmä ja Vox Cor -lauluryhmä. Järj. Suomen Lähetysseura, Harjun seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta

Messu su 30.8. klo 12, Leea Lehtonen, Pirjo Mäntyyvaara

Muualla

Lapinniemen kappelin luontomessu su 28.6. klo 14, Salla Häkkinen, Pirjo Mäntyyvaara. Kirkkokahvit

Tuomiokirkko

Tuomiokirkonkatu 3b
040 804 8765

Sunnuntain klo 10:n messut ovat kuuluttavissa Radio SUN 107,8 MHz ja radiosun.fi.

Messu su 7.6. klo 10, Monika Viitala, Osmo Honkanen, Pirjo Mäntyyvaara

Messu su 14.6. klo 10, Leea Lehtonen, Esa Toivola, Katja Mäkiö

Luomakunnan sunnuntain messu su 21.6. klo 10, Onni Thulesius, Katri Vilén, Katja Mäkiö

Messu su 28.6. klo 10, Leea Lehtonen, Riikka Viljakainen

Messu su 5.7. klo 10, Tiina Mononen, Eveliina Ylikoski

Messu su 12.7. klo 10, Marita Hakala, Riikka Viljakainen

Konfirmaatiomessu su 19.7. klo 10, Aino Vihonen-Murtojärvi, Riikka Viljakainen

Messu su 26.7. klo 10, Jukka Kuusisto, Esa Toivola

Konfirmaatiomessu su 2.8. klo 10, Monika Viitala, Esa Toivola

Messu su 9.8. klo 10, Tapani Rantala, Monika Viitala, Esa Toivola

Messu su 16.8. klo 10, Katri Vilén, Osmo Honkanen

Messu su 30.8. klo 10, Virve Rissanen Suomen Lähetysseurasta, Olli-Pekka Silfverhuth, Esa Toivola, Riikka Viljakainen, Safarikuoro

Keskipäivän rukoushetki ke 2.9. klo 12–12.15, jatkuu keskiviikkoisin. Tied. katri.vilen@evl.fi

Vanha kirkko

Keskustori, 040 804 8766

Vanhan kirkon messu pe 5.6. klo 18

Jeesuksen rukoushetki ma 8.6. klo 18–19

Valokuvanäyttely Tampereen sydämessä – Vanha kirkko 200 vuotta Avoimna 9.6.–28.8. Lisää sivulla A 19

Kauneimmat kesälaulut -yhteislaulutilaisuus su 5.7. klo 18–19, Pirjo Mäntyyvaara, Kesäkuoron ja kuoro- ja laulukoulu Akordin kesäkoululaisten lauluesitykset. Vapaa pääsy

Kuva: Hannu Jukola

Perheiden kirkkoruokailut

perjantaisin 5.6. ja 12.6. kello 11–12.30
Seurakuntien talossa, 2 krs.

Tarjolla on Kierto-ravintolan valmistamaa ruokaa 100 ruokailijalle. Kouluikäinen lapsi voi tulla syömään ilman aikuista.

Valitettavasti erityisruokavalioidia ei pystytä huomioimaan. Ruokailu on maksuton.

Avoin kirkko

Aleksanterin kirkko

avoinna kesän ajan ma–to klo 11–18 ja su klo 11–15

Kuunteleva päivystäjä on tavattavissa, kun Avoin kirkko -kyltti on ovilla.

Lastentaskun ohjattu toiminta, Lohdun hetki ja Taize-rukoushetki ovat kesätauolla, mutta jatkavat syksyllä.

Sanomakellot keskiviikkoisin klo 17. Kellot soivat kuolleiden seurakuntalaisten muistolle. Kirkkoon voi jättää esirukouspyyntöjä. Ne luetaan viikon sisällä muissa tilaisuuksissa.

Pappi paikalla yksityistä keskustelua varten kesä-heinäkuussa viikkomessun jälkeen torstaisin klo 17.30–18 sekä elokuussa ennen viikkomessua klo 16–16.30.

Viikkomessu torstaisin klo 17

Elämän suola

Kaleva Church

Saturday at 4–7 p.m.: 6.6., 27.6., 4.7., 11.7., 18.7., 25.7., 1.8., 8.8., 15.8., 22.8. and 29.8. We are a Christian community and we mainly use Arabic, English and Finnish. Our group also includes speakers of Farsi and Kurdish. We study the bible, pray and do things together. If you would like to join, please contact: Anneli Hukari 050 912 8956

English service

In the Old Church

Sunday at 4 p.m.
Sunday school for children during the service
7.6. Parvez Gill from Anglican church
14.6. Lay Minister John Mills, liturgy Revd. Kati Eloranta
21.6. Kati Eloranta
28.6. Kati Eloranta
2.8. Parvez Gill from Anglican church
9.8. Kati Eloranta
16.8. Kati Eloranta
23.8. Kati Eloranta
30.8. Ville Aalo

Hetki

-vertaistukiryhmä

henkirikoksessa läheisensä mentettäneille ti 25.8. klo 17–19, Seurakuntien talo, Emmaus. Tied Teija Mäkitalo, 050 365 2099

Kansainvälinen työ

Marhaban-keskus

Kansainvälinen kohtaamispaikka, Kalevan kirkko. Marhaban Center, International meeting place for everyone. Avoinna ti, ke ja to klo 13–16. Avoinna koko kesän. Paljon muuta toimintaa ja vapaaehtoismahdollisuuksia. Ilmainen. Katso tarkempi aikataulu somesta. FB: Marhaban-Tampere IG: marhaban.tampere

Kansainvälinen nuorten ilta & Marhabanin avoimet ovet perjantai 28.8. klo 18 Kalevan kirkolla, mukana Justina Shilongo (Kristillisen kasvatuksen johtaja, ELCIN, Namibia) sekä Sabina Parajuli (Felm Nepal)

Metsäkirkko Kaupissa

Liikkuva jumalanpalvelus luonnon keskellä. Sanajumalanpalveluksen toimittavat Monika Viitala ja Esa Toivola. Lähtö **su 14.6.** klo 13 Kaupin urheilupuiston huoltorakennuksen B edestä, Kuntokatu 24 B. Reitti on 1,5 km pitkä ja helppokuinen. Kuullaan Raamattua, rukoillaan ja lauletaan virsiä. Ota mukaan oma virsikirja. Metsäkirkko on osa Juuret ja siivet -tapahtumia.

Mummon Kammari

Hämeenkatu 28
mummonkammari.fi

Mummon Kammarin kohtaamispaikka ja Mummon Puoti

avoinna 9.6. asti ma, ti klo 10–15 17.–25.8. ma, ti klo 10–15. Kohtaamispaikan syyskausi normaaleilla aukioloajoilla alkaa ma 31.8.

Maanantaisin

Peittotalkoot klo 9.30–13 Skip-Bo-pelailua klo 13–14.30 Penkkiurheilukerho klo 13–14

Tiistaisin

Käsitöiden äärellä klo 9.30–12.30

Mummon Kammarin ja Myötätuulen kesäkahvit klo 13–15

Kätkeyt äänet pe 12.6. klo 10.30–13.30, Tammelanatori.

Ikääntyneisiin kohdistuvan väkivallan vastainen teemapäivä. Musiikkia, puheenvuoroja, tietoa auttavista palveluista, kesäistä toritunnelmaa. Mummon Kammarin esittelypiste **Tutustu Mummon Kammarin** Joka tiistai klo 13–15

mahdollisuus tutustua vapaaehtoiseen vanhustyöhön

Mummon Puoti Kauniita käsitöitä ja lahjatavaroita, tuotto nuorten palkkaamiseksi tamperelaisten vanhusten ulkoilu- ja asiointiavuksi **Avunvälityksen kesätau-ko** 29.6.–24.7.

Vapaaehtoisen vanhus-työn infotilaisuus ke 26.8. klo 13–15, Mummon Kammari. Lisät. ja ilm. mummonkammari@evl.fi 040 804 8145

Elobrunssi ikäihmisille to 27.8. klo 10–12.30 Seurakuntien talon 2. krs. Tietoa syksyn toiminnasta ja vapaaehtoisuudesta. Esittelypisteitä, musiikkia, hartaus. Vapaaehtoinen maksu yhteisvastuulle. Järj. Tuomio-kirkkoseurakunnan diakonia-työ ja Mummon Kammari

Myötätuuli

Yhteinen vammaistyö

Kesäkahvit tiistaisin 9.6., 18.8. ja 25.8. klo 13–15 Mummon Kammari, Hämeenkatu 28

Viittomakielinen työ

diakonissa Sirpa Toivo, 050 561 1028 myös viittovat puhelut (tai videopuhelut) tai sirpa.toivo@evl.fi Ajankohtainen tieto Teksti-TV s. 558

Näkövammaistyö

Myötätuuli, Hämeenkatu 28, diakonissa, Minna Sormunen, 040 804 8106, minna.sormunen@evl.fi

to 4.6. klo 17 Kesäillan kävely,

Pyynikin näkötorni. Lähtö Mummon Kammarin edestä

ke 17.6. klo 13 Kuurosokeiden toimintakeskuksen avoimet ovet, Insinöörinkatu 10. Klo 12.30 kokoontuminen Koskipuisto (ratikka 3). Ilm 11.6. mennessä, 040 804 8106

to 9.7. klo 17 Kesäillan kävely, Tohlopin luontopolku. Lähtö Tohlopin matonpesupaikan parkkipaikalta klo 17. Os. Epilänkatu, tenniskenttien kohdalta rantaan. Omat eväät. Esteetön reitti.

to 13.8. klo 17 Kesäillan kävely, Lentävänniemi. Kokoontuminen Pyhällönpuiston ratikkapysäkillä klo 17. Taksikyvyillä osoite on Halkoniemenkatu 5, ratikkapysäkin lähellä.

Kävelyreitti Näsijärvenrantaa pitkin Niemen kartanolle. Paluutaksin voi tilata klo 18.30 Federleynkatu 19, Rientola. Omat eväät.

Myötätuulen torstai klo 13–14.30

Myötätuulen syksyn aloitus 3.9. klo 13–14.30

Nuku yö ulkona -tapahtuma

La 29.8. klo 16.30–su 30.8. klo 12 Pättinniemen leirikeseurakunnan piha-alueella. Osallistumismaksu 10 €/henkilö tai 20 €/perhe. Maksu sisältää yhteiskuljetuksen, teltta- tai riippumattopaikan ja ohjelman. Ilm. verkkosivuilla 13.8. mennessä: tampereenseurakunnat.fi/nuku-yo-ulkona

Nuoret aikuiset

uusiverso.fi/kesa

Hervannan kirkko

Telakkamessu su 7.6., 16.8. ja 30.8. klo 17

Kalevan kirkko

Messu su 14.6. klo 16 Katakombi. **Katakombimessun piknik** Kalevan kirkon puistossa su 23.8. n. klo 13.30

Pispalan kirkko

Variikkomessu su 7.6., 16.8. ja 30.8. klo 17

Pyhiinvaellukset

pyhiinvaellustampere.fi

Luontopyhiinvaellus ja Maan viisautta -tarinateatteri-esitys. Lisää sivuilla A 4–5

Audio Sacra – Kuulen pyhän Pyhiinvaellus Tottijärven kirkolta Suoniemen kirkolle la 13.6. klo 10.30–20. audiosacra.fi. Lisää sivulla A 16

Radio, tv ja verkko

Radio

Pispalan kirkon messu klo 11 sunnuntaisin Radio Pooki 99,5 MHz
Tuomiokirkon jumalanpalvelus klo 10 sunnuntaisin Radio SUN 107,8 MHz
Yle Radio 1 Jumalanpalvelukset klo 10 sunnuntaisin
Aamuhartaus ma–pe klo 6.50, la klo 8.25
Iltahartaus ma–pe klo 18.50 ja klo 23, la klo 18 ja klo 23

TV

Yle TV 1 Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 10

Verkko

Radiohartauksia teks-

Kuva: Heidi Repo

Askeleissasi

Muistojen poluilla kanssasi

Hautausmaalla käynti ja edesmenneiden läheisten muistelemisen saattavat herättää monille ajatuksia, joita olisi hyvä jakaa jonkun kanssa. Joukko kirkon työntekijöitä on valmiina kohtaamaan ihmisiä Kalevan kankaan hautausmaalla, jossa päivystetään 8.–30.6. maanantaista keskiviikkoon kello 12–16.

– Meidät tunnistaa joko vihreästä tai mustasta pantapaidasta. Tule rohkeasti keskustelemaan kanssamme, kannustavat pappi Jussi Holopainen, diakoniatyöntekijät Sari Peltonen, Minna Sormunen ja Heidi Repo.

timuodossa: evl.fi/verkkokirkko

Retriitit

Metsäkestilä

metsakestila.fi

Henkilökohtaisesti ohjattu retritti 22.–26.7. Tied. ja ilm. Aija Kaartinen, 050 372 2776 tai kaartinenaija@gmail.com. Hintaa 350 € omin liinavaattein

Talkooretriitti 31.7.–2.8. Nautitaan leppoisasti sydänkesästä talkootöiden lomassa. Tied. ja ilm. Riikka Pyykkö 040 834 2285, riikka.pyykko@outlook.com. Hintaa 80 € omin liinavaattein

Uniretriitti 14.–16.8. Uniryhmätyöskentelyä omien unien pohjalta hiljaisuuden kannatte-

lussa. Käytetään M. Ullmanin uniryhmämetodia. Tied. ja ilm. laura.tuhkanen-jukkola@evl.fi, 040 804 8388. Hinta 180 € omin liinavaattein

Hiljaisuuden retriitti

4.–6.9. syksyyn valmistautuvan luonnon keskellä. Etusija Ylöjärven ja Hämeenkyrön seurakuntien jäsenillä. Tied. ja ilm. Jyrki Koivisto jyrki.e.koivisto@evl.fi . Hinta 180 € omin liinavaattein

Fransiskuksen jalanjäljissä -hiljaisuuden retriitti

11.–13.9. Tied. ja ilm. olkki.heino@outlook.com, 040 879 3651. Hinta 180 € omin liinavaattein

Hiljaisen kirjoittamisen retriitti

18.–20.9. Tied. ja ilm. Outi Niemi info.onohjaus@gmail.com Hinta 180 € omin liinavaattein

Hiljaisuuden retriitti

25.–27.9. Mahd. osallistua yhteiseen hiljaiseen metsävaellukseen Juhtimäen maisemissa. Tied. ja ilm. Mika Leijo, 050 331 1931 tai mari.leijo@gmail.com Hinta 180 € omin liinavaattein.

Sateenkaarimessu

pe 12.6. klo 18–19.30 Vanhasa kirkossa Keskustorilla. Lisää sivulla A 17

Seurakuntien kirjasto

Näsilinnankatu 26, 5. krs 03 219 0281 materiaalipalvelu@evl.fi

Avoinna arkisin ti ja to klo 9.30–11.30 sekä klo 12.30–15.30 ja ke klo 12.30–17.30. 3.–18.6. kirjasto avoinna tiistaisin klo 9.30–11.30 ja klo 12.30–15.30. 19.6.–10.8. kirjasto suljettu 11.8. alkaen normaalit aukiolo-

ajat. tampereenseurakunnat.fi/kirjasto

Suruillat

Oletko menettänyt läheisesi? Kuljetko saattaen rakkaan ihmisen rinnalla? Kaipaako lohduttavaa hetkeä elämääsi? Suruilltaan voi saapua ilmoittautumatta. 27.8. Suunnitellaan omat hautajaiset, Aleksanterin kirkko, Krypta Lisää: tampereenseurakunnat.fi/sururyhmat

Tuomasmessu

tampereentuomasmessu.fi

Aleksanterin kirkko

Tuomasmessu Armas aika! kirkossa ja verkossa (Tampereen Tuomasmessu YouTube -kanava) su 7.6. klo 17–18.45, Salla Häkkinen, Soili Juntumaa. Lauletaan yhdessä *Suvivirsi* ja luonnon inspiroimia lauluja. Tuomasorkesteri ja -kuoro, joht. Timo Saarinen ja Elina Orjatsalo. Rippipappi, teijat-kot. Kolehki KUA:n katas-trofirahastoon. Messu on osa Juuret ja siivet -tapahtumia. **Tuomasmessun rukouspiiri** ti 9.6. klo 16–18 Aleksanterin kirkon krypta

Muulla

Tuomasjatkot ma 8.6. klo 17 Seurakuntien talo, Emmaus. Soita ovikelloa ala-ovella.

Vauvojen ja taaperoiden metsäkylvyt

Metsäkylvyt ovat aikuisen ja lapsen yhteinen, ohjattu luon-tohetki. Maksuton **ma 10.8.** klo 12–14, vauvat, Hatanpään Arboretum **ti 11.8.** • klo 9.30–11.30 vauvat, Aito-

lahden kirkon pikkumetsä • klo 10–12, vauvat, Hatanpään Arboretum

ma 17.8. klo 12–14, vauvat, Hatanpään Arboretum **ti 18.8.**

• klo 9.30–11.30 taaperot/ klo 13–15 vauvat, Hikivuori • klo 10–12, vauvat, Hatanpään Arboretum

to 20.8. klo 10–12, vauvat Vuores

pe 21.8. klo 10–12 taaperot, Lielahden kirkon lähiluonto **ma 24.8.**

• klo 12–14, vauvat, Hatanpään Arboretum

• klo 13–15 vauvat, Lielahden kirkon lähiluonto

ti 25.8. klo 10–12 taaperot, Lielahden kirkon lähiluonto

ti 1.9. klo 10–12, vauvat, Härmälänranta

pe 11.9. klo 10–12 vauvat, Lielahden kirkon lähiluonto

Ilmoittautuminen: tampereenseurakunnat.fi/metsakylpy

Viikinsaaren kappeli

Kappeli on avoinna klo 12–17 saaren aukiolopäivinä. Laivat lähtevät Laukontorilta tasatunnein: viikinsaari.fi/laivaliikenne

Yksinasuvat

tampereensinkut.fi

Kammarin sinkkuilta pe 5.6. klo 17–20, Hämeenkatu 28. Viimeinen kerta ennen kesätaukoa. Nähdään sinkkusekä seurapeli-illoissa syksyllä.

Puusaunailat ja nuotio-tulet Luhtaanrannan leiri-keskuksessa ti 30.6., ke 22.7., ke 12.8. ja su 6.9. klo 17–22. Julkisilla saapuville on jatkokyydit Teiskontieltä. Omat eväät mukaan

Tukea ja apua

Diakonian vastaanotot

Diakoniatyöntekijät ovat tavoitettavissa puhelimitse tai sähköpostitse. Yhteystiedot verkkosivuilla

Eteläinen seurakunta

tampereenseurakunnat.fi/etelainendiakonia

Diakonian neuvontapuhelin 040 804 8414 arkisin ma–ke klo 10–12

Harjun seurakunta

tampereenseurakunnat.fi/harjudiakonia

Diakonian neuvontapuhelin 050 466 0699 arkisin ma–ke klo 10–12

Messukylän seurakunta

mediakonia.fi

Diakonian neuvontapuhelin 040 804 8625 arkisin ma–ke klo 10–12 (ei viestejä). Tapaamiset ajanvarauksella

Tuomiokirkko-seurakunta

tampereenseurakunnat.fi/tuomiokirkkodiakonia

Diakonian neuvontapuhelin 040 804 9999 arkisin ma–ke klo 10–12. Tapaamiset ajanvarauksella

Tammerfors svenska församling

Hjälp och stöd till dig på svenska. Ta kontakt med diakon Kristina Strand-Ketonen, 050 527 2290, kristina.strand-ketonen@evl.fi

Kirkon keskusteluapu

Palveleva puhelin on avoinna joka päivä klo 18–24 numero 040 022 1180. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä.

Mummon Kammarin avunvälitys

mummonkammari.fi/avuntarvitsijat

avoinna ma–to klo 9–11, 03 219 0711

Kesätauko 29.6.–24.7.

Mummon Kammarin vapaaehtoiset auttavat esim. asiointi- ja kauppareissuilla, lääkärikäynneillä ja ulkoilussa sekä kodin pienissä töissä. Maksuton palvelu on tarkoitettu yli 65-vuotiaille tamperelaisille.

Ruoka-apu.fi

-sivuilta löytyvät Tampereen seurakuntien alueella olevat ruuanjakopisteet.

Yhteisöruokailut

Eteläinen seurakunta

Ravintola Kierto, Hervannan kirkko ti–to klo 11–13.30, 3 €/6 €. Kesän viimeinen to 25.6. Jatkuu ti 4.8.

Harjun seurakunta

- Pispalan kirkko, tiistaisin klo 11–12.30, kasvisruokalounas 2 €. Kesän viimeinen 16.6. Jatkuu 18.8.
- Lielahden kirkko, maanantaisin klo 11–12.30, kasvisruokalounas 2 €. Kesän viimeinen 15.6. Jatkuu 17.8.

Alle 13-vuotiaat lapset maksettua

Messukylän seurakunta

- Yhteisöneuvontaa ja maksuton aamupala ti klo 9–11, Levonmäen srk-koti. Jatkuu 7.7.
- Ruokatunti ke klo 12–13, Linnainmaan srk-keskus, 2 €, alle 13-v. maksutta. Kesätauolla. Jatkuu 19.8.
- Perjantaikahvit klo 10–12, Seurakuntatila Kaukun Kulma. Maksuton aamupala. (ei juhannusaattona 19.6.)

Tuomiokirkko-seurakunta

- Diakoniaruokailu torstaisin klo 11–12 Kalevan kirkossa. Lounas ja kahvi 3 €. Hartaus ruokailun alussa. Kesätauolla. Jatkuu 17.9.
- Perheiden kirkkoruokailu pe 5.6. ja 12.6. Seurakuntien talossa. Lisää s. B 5

Huokaus-keskusteluapu

tarjoaa keskusteluapua maahanmuuttajataustaisille. Ajanvaraus: huokaus.fi

† Tammerfors svenska församling

Sön. 7.6 kl. 11 Gudstjänst i Svenska Hemmet

Sön. 14.6 kl. 11 Gudstjänst i Gamla kyrkan

Sön. 21.6 kl. 10 Högmässa i domkyrkan. Delvis tvåspråkig

Sön. 28.6 kl. 11 Högmässa i Svenska Hemmet

Sön. 5.7 kl. 11 Konfirmationsmäsä i Gamla kyrkan

Sön. 5.7, 12.7, 19.7, 26.7 kl. 18 Söndagsmusik & andakt i Viinikka kyrka

Sön. 9.8 kl. 11 Gudstjänst

för stora & små med ettornas välsignelse i Gamla kyrkan **Tis. 11.8, 18.8, 25.8** kl.

12.15–16 Tisdagsklubben för eleverna i åk 3 & 4, Mäntykatu 6.

Anmälningar och förfrågningar till ungdomsarbetsledare Kaisa Niinimäki, 050 337 2922

eller kaisa.niinimaki@evl.fi

Sön 23.8. kl. 10. Tvåspråkig mäsä i Domkyrkan. Janne Heikkilä, Stephen Evans

Sön. 23.8 kl. 18 Sommarjazz-konsert i Viinikka kyrka. Sami

Sipola (saxofon), Ville Rauhala (bas), Antti Mäkinen (trummor). Fritt inträde

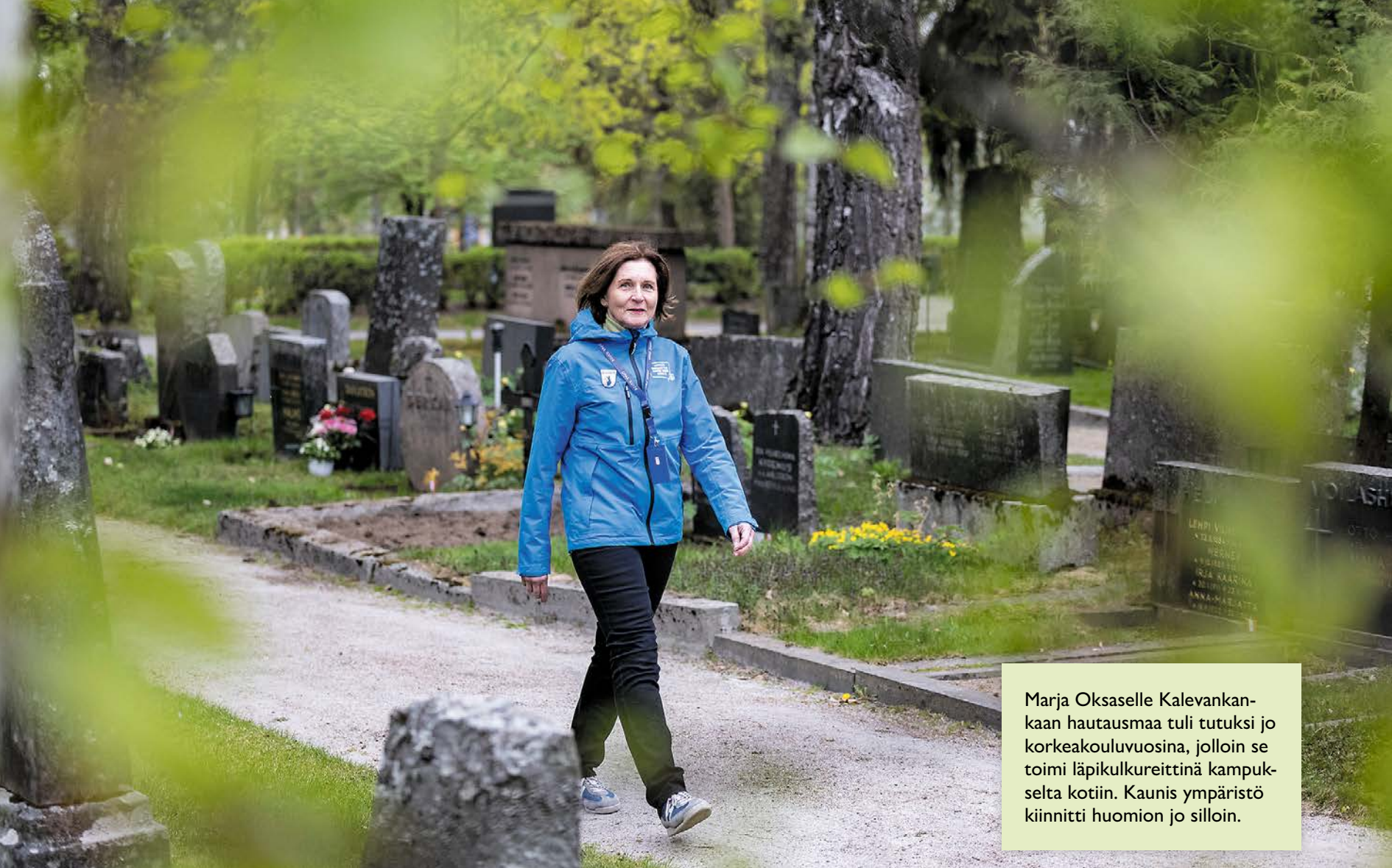
Sön. 30.8 kl. 11 Tvåspråkig högmässa i Pispala kyrka. Tero Matilainen, Janne Heikkilä,

Elina Peura, Paula Sirén.

Sön. 30.8 kl. 13 A-männens grill- och bastudag i Viljakkala.

Mer information Hans Cederqvist, 044 0402 211. För anmälning och skjuts kontakta kyrkoherde Janne Heikkilä,

040 649 1442

Marja Oksaselle Kalevankankaan hautausmaa tuli tutuksi jo korkeakouluvuosina, jolloin se toimi läpikulkureittinä kampukselta kotiin. Kaunis ympäristö kiinnitti huomion jo silloin.

Kalevankankaalla kuullaan naisten tarinoita

Kesäkuussa alkava uusi hautausmaaopastus *Merkittäviä naisia Kalevankankaalla* nostaa esiin naisten elämäntarinoita, jotka ovat aiemmin jääneet miehistä kertovan historian varjoon.

Tarve uudelle kierrokselle lähti havainnosta, että aiemmillä opastuksilla on ollut miespainotus.

– Tuntuu siltä, että tässä ajassa on tarve tuoda esiin urauurtavien naisten tarinoita, kertoo opas ja Merkittäviä naisia Kalevankankaalla -ryhmän koordinaattori **Marja Oksanen**.

Vaikka merkittäviä naisia on ollut mukana aiemminkin muilla teemakierroksilla, nyt heille on omistettu kokonaan oma opastus. Samalla avataan arkipäivän historiaa, joka usein jää perinteisten urotekujen ja sotien varjoon.

– Historia, jota aiemmat ikäpolvet lukivat koulussa, koostui paljon sodista ja taisteluista. Nykyään esiin tuodaan kuitenkin paljon arkipäivän historiaa, joka liittyy usein enemmän naisten elämään, Oksanen kuvaa.

Naisten tarinat juhlistavat erilaisuutta

Vaikka historia muuttuu, ihminen pysyy samana. Merkittävien naisten tarinoissa onkin tunnistettavissa teemoja, jotka toistuvat myös nykypäivänä siitakin huolimatta, että toimenkuvat ja ympäristö ovat muuttuneet, Oksanen pohdiskelee.

– Vaikka kierroksella on mukana eri alojen naisia, heitä yhdistää se, että he ovat omalla persoonallaan ja luonteenpiirteillään tehneet uria, joista on tullut merkittäviä.

Oksasen mukaan näiden naisten tarinat voivat opettaa sisukkuutta ja kestävyyttä sekä auttaa arvostamaan erilaisuutta ja “elämän kirjoa”.

– Monien elämässä on tapahtunut paljon onnettomia asioita. He ovat varmasti persoonina muuttuneet sen myötä, mutta he ovat jatkaneet eteenpäin. Nämä naiset ovat olleet myös hyvin erilaisia persoonia; toiset herkempiä, toiset vahvempia.

Kierros kutsuu kiinnostumaan

Oppaat tekevät kierrosten pohjatyön yhdessä, mutta jokainen opas valitsee itse

Tässä ajassa on tarve tuoda esiin urauurtavien naisten tarinoita.

kierrokselleen ne henkilöt, jotka häntä koskettavat. Näin jokainen opastus on ainutlaatuinen. Oksanen on valinnut omalle kierrokselleen naisia useilta aikakausilta ja monilta aloilta.

Hänen mukaansa on yksilöllistä, kenen tarina koskettaa eniten, mutta jokaisen naisen elämästä löytyy jotakin, joka puhuttelee ja heijastaa vierailijan omia elämän haasteita tai onnistumisia.

Oksanen muistelee kierrosta, jonka jälkeen yksi vierailijoista halusi vielä saada sähköpostiinsa listan esitellyistä naisista ja päästä tutustumaan heihin lähemmin.

Kierroksen ydin piilee siinä, että se johdattaa historian äärelle ja saa kiinnostumaan itse henkilöstä, mutta myös muista aikakauteen liittyvistä merkittävistä tapahtumista. Olennaista ei ole kaiken muistaminen, vaan se, että mukaan tarttuisi ripaus uteliaisuutta.

Oksanen on huomannut, että osallistujat katsovat usein hautausmaata kierroksen jälkeen uusin silmin.

– Sen näkee ihmisten ilmeistä. Ja vaikka kierros päättyy, ihmiset usein jäävät vielä itsekseen kiertelemään hautausmaalle.

Opastukset haastavat etävuorovaikutusta

Oksanen tunnistaa, että ihmisten tarinat kiinnostavat nykypäivänä yhä enemmän. Hautausmaaopastukset erottuvat edukseen siinä, että ne tarjoavat kokonaisvaltaisen ja elämyksellisen tavan tutustua henkilöihin.

– Hautausmaa on ympäristönä kaunis, kunnioitusta herättävä ja jalo paikka. Luonto on myös lähellä, ja miljöö on hieno eri vuodenaikoina.

Digitaalisten sovellusten avulla historiaan voi nykyään tutustua myös itsenäisesti ja omaan tahtiin. Siitä huolimatta hautausmaaopastuksilla on edelleen vahva kysyntä. Juuri ihmisten kohtaaminen tekee kokemuksesta merkityksellisen, Oksanen aprikoi.

– Täällä ihmiset oikeasti tykkäävät, että on henkilökohtainen kontakti, saa olla osa ryhmää ja kysyä kysymyksiä.

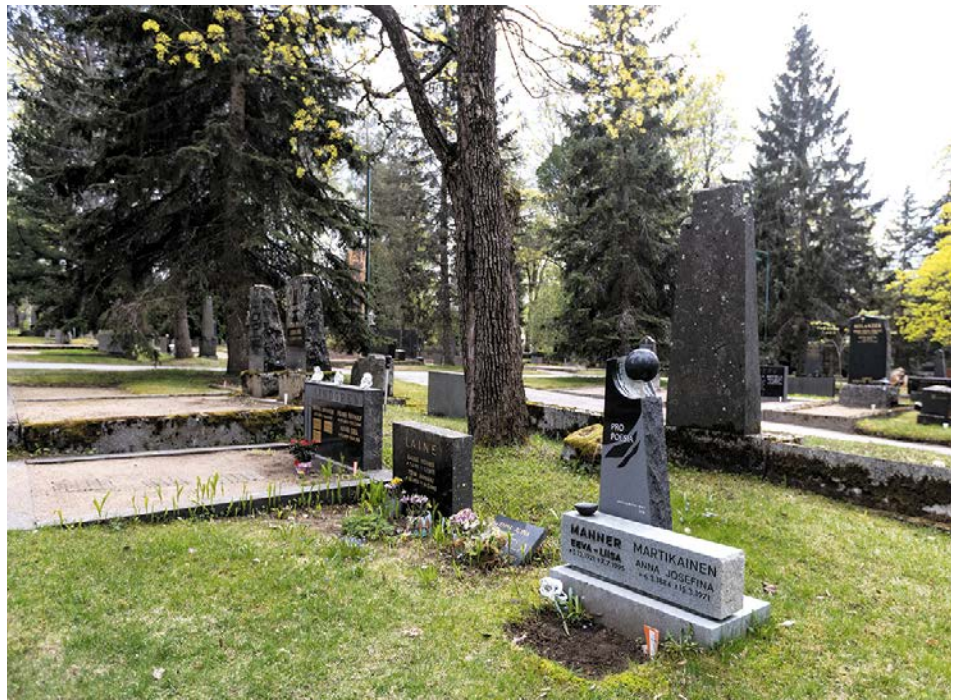
Teksti: **Annika Heikkinen**

Kuvat: **Rami Marjamäki**

Merkittäviä naisia Kalevankankaalla
-opastus kuuluu Tampereen Matkailuoppaiden kesän kävelykierroksiin. Kierroksia järjestetään joka toinen maanantai (15.6., 29.6., 13.7., 27.7., 10.8. ja 24.8.) kello 16.30–18. Maksu 15 €, lähtö pääportilta

Kesän aikana hautausmaiden historiaan voi tutustua myös maksuttomilla opaskierroksilla.

Kaikki kierrokset:
tampereenoppaat.fi/
kavelykierrokset

Runoilija Eeva-Liisa Manner on yksi suomalaisen kirjallisuuden merkittävistä nimistä. Hänen hautansa uudenaikainen muistomerkki havainnollistaa, että hautausmaalla voi nähdä monenlaista taidetta.

Häyö

Perjantaina 2.10.
Tampereen tuomiokirkossa

Ilmoittautua voi arkisin
klo 9-15 p. 03 219 0705.
Vihkiajat jaetaan
ilmoittautumisjärjestyksessä.
Tilaisuudet alkavat klo 18.

tampereenseurakunnat.fi/haayo

Raamatun sankarit

Lasten katedraalin 30-vuotisjuhlakesä

Finlaysonin kirkko avoinna
ma-pe ja su klo 11-18

Kesäpiha ma-to klo 10-16
3.6.-30.7. (ei 18.6.)

Helmihetki ma, ke, to, pe klo 13
Laula & leiki lasten virsi ti klo 13
3.6.-14.8. (ei 19.6.)

5 v. synttärät: Ilon kekkerit ti, ke, su klo 17
23.6.-30.8. (ei 5.8. & 16.8.)

Pikkupyhä hartaus su klo 15

Kesän kohokohdat

pe 19.6. klo 16 juhannuskonsertti
ke 5.8. klo 18 koulutielle siunaaminen
su 16.8. klo 15 Lasten katedraalin messu
su 23.8. klo 11-16 Wanhan ajan Elojuhla

Elävää musiikkia joka päivä

Kesä 2026

Opastetut kiertokävelyt hautausmailla

Opastukset alkavat arkisin klo 18 ja sunnuntaisin klo 16.
Kierros kestää noin kaksi tuntia.

Kalevankankaan hautausmaa

- Torstaisin 25.6.–27.8. klo 18–20
- Sunnuntaisin 5.7.–26.7. klo 16–18
- Lähtö kappelia lähinnä olevalta portilta (Kalevantie, kukkakaupan lähellä).
- Opastukseen ei kuulu hartautta.

Lamminpään hautausmaa

- Torstaisin 2.7., 16.7., 30.7., 13.8.
- ja 27.8. klo 18–20
- Lähtö pääportilta, Rauhantie 21
- Opastus päättyy lyhyeen hartaushetkeen.

Messukylän hautausmaat

- Keskiiviikkoisin 1.7., 15.7., 29.7., 12.8. ja 26.8. klo 18–20
- Lähtö Messukylän vanhalta kirkolta, Kivikirkontie 2
- Opastus alkaa lyhyellä hartaushetkellä.

Pyynikin kirkkopuisto

- Keskiiviikkoisin 24.6., 8.7., 22.7., 5.8. ja 19.8. klo 18–20
- Lähtö Aleksanterin kirkolta
- Opastus alkaa lyhyellä hartaushetkellä.

Vatjalan hautausmaa

- Tiistaisin 23.6., 7.7., 21.7., 4.8. ja 18.8. ja torstaina 6.8. (Tapahtumien yö) klo 18–20
- Lähtö kappelilta, Kappelinkierro 3, Kangasala
- Opastus alkaa lyhyellä hartaushetkellä.

Yhteistyössä: Tampereen Matkailuoppaat, tampereenoppaat.fi

TAMPEREEN SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Esa Toivola Tuomiokirkon urkurina 10 vuotta
la 13.6. klo 15–15.45
Tuomiokirkko
Vapaa pääsy

Ei saa mitte vaiki olla
la 13.6. klo 18 Vanha kirkko
Tampereen virolainen kuoro
Tarton Miina Härman laulu-
seuran sekakuoro
Vapaa pääsy, ohjelma 15 €

Kesämuusikoiden juhannuskonsertti
pe 19.6. klo 16–16.45
Finlaysonin kirkko

HAAVOITTUMATON
pe 26.6. klo 19
Aleksanterin kirkko
Liiton Miehet, johtaa Paavo

Hyökki
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €

Tua Imagem – Sinun kuvasi
su 26.7. klo 19 Aitolahden
vanha kirkko
Steven Wilkinson, kitara
Vapaa pääsy

Viinikan iltasoitto ja Musiikkia luostarin puutarhassa
su 2.8. klo 20 Viinikan kirkko
Frans Kujanpää, trumpetti
Tampereen Laulajat
Jousikvartetti FINESTre: Kati
Tuominen-Heroja, Heidi Kuula,
Heili Hannikainen ja Elina
Rouvali
Jatkuva kahvitarjoilu

Jon Henrik Fjällgren
la 8.8. klo 19 Kalevan kirkko
Liput alk. 44 € ticketmaster.fi,
jonhenrik.com

Särkynyt ruoko -juhlakonsertti
la 22.8. klo 18 Kalevan kirkko
Kalevan kirkon 60-vuotisjuh-
lakonsertti. Mauri Hongiston
Särkynyt ruoko -kantaatti sekä
soolo- ja kuoromusiikkia:
Kamarikuoro Cantionale,
Tampere Chamber -soitinyh-
tye, Osmo Honkanen, urut.
Eveliina Ylikoski, sopraano,
Janne Salmenkangas, baritoni,
Taavi Niinimaa, tenori.
Pirjo Mäntyvaara, musiikin-
johto ja solistikvartetin altto.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

SommarJazz
su 23.8. klo 18 Viinikan kirkko
Sami Sippola, saksofoni
Ville Rauhala, kontrabasso
Antti Mäkinen, rummut
Vapaa pääsy

Pispalan venetsialaisten ilta
la 29.8. klo 18 Pispalan kirkko
Lisää sivulla B 3

Tyynykonsertti
la 29.8. klo 19 Pispalan kirkko

Tenori Taavi Niinimaa on yksi Särkynyt ruoko -juhlakonsertin esiintyjistä. Virolaissyntyinen tenori on esiintynyt useina vuosina Savonlinnan Oopperajuhlien ja Suomen kansallisoopperan tuotannoissa. Toissa vuonna hän tulkitsi Giuseppeen roolin Tampereen Oopperan *La Traviatassa*.

Kuva: Hannu Jukola

Elokuisessa SommarJazz-konsertissa soittava Ville Rauhala on tamperelainen freelance-muusikko ja säveltäjä, jonka pääinstrumentti on kontrabasso.

Kuva: Annamaria Palsi-Ikonen

Kesän lounaskonsertit

Kesäviikkoisin kello 12 Aleksanterin kirkossa
Vapaa pääsy ja maksuton ohjelma, kesto 30 min.

- 3.6. Ilon ääni ihanainen
Kanttori Katja Mäkiö laulaa ja laulattaa
- 1.7. Elämänlanka
Severi Laakso, laulu, kitara
Jussi Pyysalo, piano
- 8.7. Kesäunelmia
Marko Tuupainen, tenori ja viulu
Katja Mäkiö, altto, urut ja piano
- 15.7. Lauluja veden ääreltä
Eveliina Ylikoski, sopraano
Viktor Pellia, piano
- 22.7. Minä laulan sun iltasi tähtihin
Leevi Mattila, laulu
- 29.7. Saagoja ja merikuvia
Esa Toivola, urut
- 5.8. Rakkauden polut
Annukka Kuivisto, sopraano
Julia Tamminen, piano
- 12.8. Max Regerin urkuteoksia
Osmo Honkanen, urut

Iltapäivän urkumusiikkia

Sunnuntaisin kello 13–13.30 Tuomiokirkossa

- Vapaa pääsy
- 21.6. Katja Mäkiön juhannusspesiaali
 - 28.6. Aada Wirberg
 - 5.7. Svengia ja toccatoja. Eveliina Ylikoski, urut
 - 12.7. Riikka Viljakainen
 - 19.7. Elizaveta Vilavuo
 - 26.7. Esa Toivola
 - 2.8. Hanna Koljonen
 - 9.8. Toni Sahamies
 - 16.8. Osmo Honkanen

Kesäillan musiikkituokiot

Torstaisin kello 19 Viinikan kirkossa

- Vapaa pääsy
- 25.6. Eeva Salonen, laulu
Juuso Leinonen, sello
Stiina Leinonen, piano
 - 2.7. Maria Tuokko
 - 16.7. Riikka Heikkinen, laulu ja piano;
Anna-Mari Paloniitty-Tuominen
 - 23.7. Martti Syrjäniemi

Näkymätön-
duon
konsertissa
kuullaan kon-
serttikanteleille
ja lauluäänille
sovitettua
hengellistä
musiikkia.

Kuva: Aili Järvinen

Kivikirkko Soi

Lauantaisin kello 18–19 Messukylän vanhassa kirkossa

- 4.7. Häikäisevän kirkas:
Näkymätön-duo: Sanni Rusama ja
Marja Nevankallio
- 18.7. Klassista suomalaisessa
maisemassa:
Serafiina Kämi, huilu
Mika Sihvonen, kitara
- 15.8. Freedom Music:
Kitaristi ja säveltäjä Mathias
Sandberg; Mikael Myrskog, piano

Katedraali.org

Torstaisin Tuomiokirkossa

- 16.7. klo 19–20 Elisa Vikki, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € ovelta

- 23.7. klo 19–20 Colin Andrews, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € ovelta
- 30.7. klo 19–20 Teemu Suominen,
urut
Eveliina Ylikoski, sopraano
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € ovelta
- 6.8. klo 19–22 Tapahtumien Yön
urkumaratonin avaavat urkuri Esa
Toivola ja saksofonisti Masa Orpana.
Vapaa pääsy
- 13.8. klo 19–20 Matti Vaakanainen,
urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € ovelta
- 20.8. klo 19–20 Esa Toivola, urut
Alexandr Dzhurri, pasuuna
Antti Hirvonen, pasuuna
Ilkka Hammon *Aeternitas*-teoksen
kantaesitys
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € ovelta

Glow Festivalissa räppiäkin

KOLMATTAA kertaa Nokia Arenan täyttävä Glow Festival kutsuu jälleen mukaan gospelmusiikin pariin lauantaina 29. elokuuta. Tällä kertaa mukana on jopa rap-musiikkia.

Uuden sukupolven äänen nostavat Glow Urban -konsertissa esiin nuoret rap-muusikot Amos, Jodahe ja Beige yhdessä Immanuelin kanssa.

Konserteissa kuullaan myös kotimaisia suosikkeja, kuten Ilta, Pekka Ruuska, Jari Levy ja Jukka Leppilampi. Nostalgiaa tuovat ensi vuonna 20 vuotta täyttävä Idän Ihmeet sekä 1990-luvun Heaven Up.

Yksi Times Square -konsertin solisteista on yhdysvaltalainen gospelmuusikko Jerard Woods. Tapahtuman taiteellisesta sisällöstä vastaava muusikko Lasse Sakara johtaa Glow-bandia torvineen.

Glow Celebration -konsertissa kuullaan Häikäisevän kirkas Simojoki & The Next Generation -kokoontalon esittämänä. Kokonaisuutta artistin kanssa tulkitsevat Angela Meklin, Amos, Eve & Ossi sekä Diandra.

Juhlan tuntua tuo 60-vuotisjuhlavuottaan viettävä Pro Fide. Konsertissa tavataan myös Juhani Tikkanen. Iltanuotio eli Glow Favorites saa myös jatkoa.

Lisää: glowfestival.fi, lippu.fi

Kuva: Anre Wasse

Gospel-rap-artisti Amos eli Salim Ouazizi palkittiin vuonna 2025 Vuoden nuorena lauluntekijänä. Hänen musiikkinsa yhdistää uutta suomiräppiä ja kristillistä sanomaa.

Kesäistä sunnuntaimusiikkia tarjolla

NYT JO 12. KERTAA järjestettävän Söndagsmusik & andakt -sarjan erikoisuus on Harmonikkatrio Accordiva 19. heinäkuuta. Kolmikön muodostavat Henna Leppänen, Eveliina Uitto ja Julia Hansson.

Kangasalan seurakunnan kuoro levittää sävelten siivet Jukka Herolan johtamana 6.7.

JazzTrio Juhana Mattila, Antero Niemi ja Paula Sirén tarjoilee lempeitä säveliä 12.7.

Diplomiurkuri ja Vesilahden kanttori Hanna-Maarit Kohtamäki on urkujen äärellä heinäkuun viimeisenä sunnuntaina 26.7. Hän soittaa muun muassa eteläamerikkalaista musiikkia.

Kesäisestä musiikista nautitaan Viinikan kirkossa kello 18 alkaen. Hengellisemmästä puolesta huolehtii pappi Kaj Andersson ja

Kuva: Mika Suikkanen

Accordiva tuo pop- ja iskelmämusiikkiin uudenlaista otetta. Trio myös laulaa kolmiäänisesti.

kanttorina on Paula Sirén Tampereen ruotsalaisesta seurakunnasta. Vapaa pääsy

Mukaan sukkatiimiin?

NAISTEN PANKIN Tampereen vapaaehtoisilla ovat jo mielessään joulun ja Tampereen Joulutorin myyntivalmistelut. Iloinen sukkaporukka toivoo kuitenkin mukaan lisää innokkaita neuloojia.

Naisten Pankki tukee naisten koulutusta ammattiin ja yrittäjyyteen Afrikan ja Aasian maissa. Tavoitteena on, että jokaisella naisella on taloudellinen vapaus ja valta päättää omasta elämästään, tiivistää **Tuulikki Junttila**.

Naisten Pankin hankkeet toteuttaa Suomen suurin kansainvälisen avun järjestö Kirkon Ulkomaanapu. Joulutorilla myytävät Naisten Pankin villasukat ovat vuosia olleet toivottu paketti pukinkonttiin. Sukissa on kaksi mallia: naisten ja miesten sukat.

– Ohjeet ja langat tiimiläinen saa meiltä. Tervetuloa sukkatiimiimme mukaan ja neulomalla tekemään hyvää tärkeän asian puolesta, Junttila toivottaa.

TAMPEREEN SEURAKUNNAT
SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

"Nyt minä tulen siihen vaikeaan kohtaan. Siihen mitä en jaksaisi ajatella. Ja mitä en voi olla ajattelemtakaan."
- Astrid Lindgren: Veljeni Leijonamieli

LASTEN SURURYHMÄ
Ryhmä on tarkoitettu noin 5–11-vuotiaille lapsille, jotka ovat kohdanneet läheisen kuoleman ja menetyksestä on noin puoli vuotta tai kauemmin. Surun käsitteilyssä käytetään toiminnallisia menetelmiä. Iltapala

Ryhmä kokoontuu keskiviikkoisin
16.9., 22.9. (ti), 30.9., 7.10., 21.10., 28.10., 4.11.
klo 17–19
Finlaysonin kirkossa

Lisätietoja ja ilmoittautuminen:
Henna Ahrikkala, henna.ahrikkala@evl.fi tai 040 804 8421
Maarit Rääkkä, maarit.raikka@evl.fi tai 040 804 8115
tampereseurakunnat.fi/lapsensuru

Koulutielle siunaaminen

Taivaan Isä toivoo kaikkea hyvää eli siunausta koulutiellesi. Koulutielle siunaaminen -tilaisuuksiin ovat tervetulleita kaikki koululaiset.

Keskiviikkona 5.8. kello 17

- Messukylän kirkko

Keskiviikkona 5.8. kello 18

- Aitolahden kirkko
- Lasten katedraali, Finlaysonin kirkko
- Lielahden kirkko, yhteinen aloitus, jonka jälkeen toimintapisteitä
- Seurakuntatila Aunes (Kämmenniemi)

Keskiviikkona 5.8. kello 17.30–19

- Viinikan kirkko
- Tule oman aika-aulun mukaan kiertämään seitsemällä rastilla. Koululaisia siunataan klo 17.50, 18.20 ja 18.40

Sunnuntaina 9.8. kello 18

- Pispalan kirkko, yhteinen aloitus, jonka jälkeen toimintapisteitä

"Pakkaan reppuni tärkeimmät, kun uuteen askeleeni vie: iloisuuden, innostuksen, odotuksen jännityksen. Taivaan Isän siunauksen – Täältä tullaan koulutie!"

tampereseurakunnat.fi/koulutiellesiunaaminen

Virkistävää kesää Sillan lukijoille!

Ilmoita Sillassa

Saarsalo Oy
Mikko Salmensuu
mikko.salmensuu@saarsalo.fi
044 777 5112

Kivikirkossa eli Messukylän vanhassa kirkossa hautakammioita voi koettaa kurkistella lattialankkujen alta.

Fossiili Finlaysonin kirkon lattiasa: orthoceras oli paleotsooisella kaudella 500–250 miljoonaa vuotta sitten elänyt, sukupuuttoon kuollut, helmiveneisiin luettu nilviäissuku. Sillä oli suora kalkkikuori.

Katseet lattioihin

Kirkoissa ihaillaan useimmiten taideteoksia sekä seinien ja kattorakenteiden suunnittelun ja rakennustyön upeita jälkiä, toisinaan myös akustiikkaa. Joskus on kuitenkin hyvä suunnata katse myös lattiaan, kuten tänä kesänä Aleksanterin kirkon ohella tiekirkkoina olevissa Finlaysonin kirkossa ja Messukylän vanhassa kirkossa.

Finlaysonin kirkko peruskorjattiin vuosina 2007–2009. Tuolloin lattia uudistettiin ruotsalaisella Ombergin kalkkikivellä, jossa on nähtävissä fossiileja.

Ombergin alueella esiintyy kambri–ordovikikautista kalkkikiveä, joka on syntynyt muinaisessa meressä. Sitä on käytetty historiallisesti merkittävissä rakennuksissa, kuten kirkoissa ja luostareissa.

Finlaysonin kirkon alkuperäinen kirkon lattia oli puuta, minkä jälkeen se oli uusittu betonilaatalla. Tummempi laatoitus lattiasa kuvaa alkuperäisiä käytävien paikkoja. Lisäosan yhdyskäytävään on käytetty samaa kalkkikivilaattaa kuin kirkkosalissa.

Jykevät siirreltävät lankut

Messukylän vanha kirkko on Tampereen vanhin rakennus, jonka rakentaminen ajoittuu vuosien 1510 ja 1530 välille. Nykyisen rakennuksen paikalla lienee ollut 1400-luvun alkupuolella rakennettu puukirkko.

Kirkon nykyinen lattia voi ainakin osittain peittyä joko 1700-luvun puolivälistä tai vieläkin aiemmalla ajalla, toteaa tamperelainen rakennuskulttuuriin ja -historiaan perehtynyt eläkkeellä oleva arkkitehti **Jyrki Yrjölä**.

Hän arvelee, että koska paksut lankut on vanhaan tapaan vain ladottu paikoilleen, ei naulattu, lattian perusrakenne voi olla peräisin ajalta, jolloin kirkkohautauskulttuuri oli vielä käytössä.

Ensimmäinen puulattia on voitu asentaa kirkkosaliin 1600-luvun puolivälin tienoilla, mutta alun perin kirkossa oli maalattia.

Vainajia lankkujen alla

Kivikirkoissa lattian alle hautaaminen oli yleinen käytäntö viimeistään puhdasoppisuuden ajalla, joka alkoi 1500-luvun jälkipuoliskolla.

Hautapaikat määräytyivät Messukylässäkin vallisuuden perusteella. Talolliset oli tapana haudata kirkkosalin alle, kun heidän pienet lapsensa saivat usein viimeisen leposijansa asehuoneen alta.

Tavallisten talollisten haudat olivat multahautoja, mutta säätyläisille rakennettiin kuorin alueelle kolme hautakammioita. Näistä alttarin alla olevan Haikan haudan osti ilmeisesti Messukylän kirkkoherra Henricus Lilius (1683–1745). Hänen jälkeensä siihen haudattiin useita Lilius-pappissuvun jäseniä, viimeisenä kappalainen Gabriel Hällsten vaimoineen 1790-luvun alussa.

Tammerkosken muuratun kammion rakennutti tuomari Claes Detloffsson Bars (n.1670–1735). On mahdollista, että hautakammio rakennettiin hänen ensimmäisen vaimonsa kuoleman jälkeen vuonna 1709.

Detloffsson itse haudattiin kammioon toisen vaimonsa kanssa. Kun maaherra Böije 1750-luvulla sai omistukseensa sekä Tammerkosken että Hatanpään kartanot, samaan kammioon haudattiin myös hatanpääläisiä. Vuosisadan jälkipuolella sitä kutsuttiinkin Hatanpään haudaksi.

Tammerkosken kammioon liittyy myös pieni eteinen, joka sijoittuu sakastin oven eteen. Itse kammio on kirkon pohjoisseinällä pääosin saarnatuolin portaiden alla. Monessa kohdassa alustan korkeus on metrin-puolentoista luokkaa.

– Muut kammiot eivät ole ainakaan Tammerkosken kammioita suurempia, todennäköisesti pienempiä. Ihmiset olivat tuolloin nykyistä selvästi pienempiä, Yrjölä huomauttaa.

Otavalan ratsutilan hautakammio puolestaan oli pitkään Aspien suvun omistuksessa ja käytössä. Suvun kantaisä, kapteeni Georg (Jöran) Märtensson Asp haudattiin kammioon vuoden 1690 tienoilla.

Viimeisenä siihen haudattiin pitäjänapulainen Jacob Wanochius vuonna 1793.

Kirkon alustaa ja varsinkin hautakammioita käytettiin hautapaikkana 1790-luvulle asti.

– Kivikirkkoon lienee haudattu joitakin satoja messukyläläisiä, on Yrjölän varovainen arvio.

1700-luvun kuluessa kirkkojen lattioiden alle hautaamista ryhdyttiin rajoittamaan hajujen ja lattian alustan täyttymisen myötä. Lopullisesti tapakiellettiin Suomessa vasta Aleksanteri I:n keisarikillisen määräyksellä 1822.

Hautalöytöjä

Museovirasto teki kesällä 1959 arkeologisia tutkimuksia lattian alla Kivikirkkoa entisöitäessä. Lankut nostettiin paikoiltaan, jotta kannatinpalkkien lahot osat voitiin tukea. Samalla ainakin osa kirkon alustasta kaivettiin pohjamaahan saakka. Tuolloin löytyivät muun muassa hautakammiot, joiden vainajat saivat dokumentoinnin jälkeen jäädä leposijoilleen.

Saarnatuolin kohdalta pohjoisseinältä löydettiin mahdollisia keskiaikaisen sivualttarin perustuksia.

Vanhimmat esiin seuratut rahat olivat kolme brakteaattia 1300-luvun jälkipuolelta. Tyttönuken pää kaivettiin esiin runkokuoneen itäpäästä noin puolen metrin syvyydeltä. Sen arvioitiin olevan peräisin läntisestä Saksasta 1400-luvun alkupuolelta.

– Käsittääkseni vain rajallinen osa kirkon alustan maa-aineksesta saatiin heinä-elokuussa 1959 seuratua ja siirrettyä pois. Valokuvien perusteella multahautoista peräisin olevia luita ja pääkalloja ei ainakaan kaikkia ole tietoisesti poistettu, Yrjölä toteaa.

Teksti: **Asta Kettunen**
Kuvat: **Tuula Vartiainen**

Jyrki Yrjölän luento Kivikirkon historiasta ke 5.8. klo 18, Messukylän vanha kirkko

Artikkelin lähteet: siltalehti.fi